

Brzeski W. — The influence of periarterial sympathectomy on the bone fragments adhesion.

The author tried to accelerate the adhesion of bone fragments by increased blood circulation in the region of fracture. The studies were performed on 49 rabbits with experimentally fractured tibia and the fragments were conjugated by the intrabone conjunction method. In the experimental group A (35 animals) after con-

junction were was performed periarterial sympathectomy of a. femoralis on the same leg. Group B containing 14 animals served as a control. Bone adhesion was controlled clinically and radiologically, and the arterial blood flow checked arteriographically. Better results (faster bone adhesion and blood circulation) were observed in the animals after periarterial sympathectomy.

WITOLD JANECZEK, JAN KOPROWSKI, STANISŁAW PATYK

Leczenie nużycy psów pochodnymi chlorfeninfosu. Cz. V.

Z Instytutu Patologii i Terapii Zwierząt AR we Wrocławiu

Z Instytutu Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej AR we Wrocławiu

Praca niniejsza stanowi część piątą badań nad wartością terapeutyczną pochodnych chlorfeninfosu w zwalczaniu zewnętrznych pasożytów zwierząt domowych. Część pierwsza dotyczy badań laboratoryjnych (1), druga — skuteczności preparatów przeciw gzom bydłowym (2), trzecia — skuteczności preparatów przeciw niektórym owadom pasożytniczym i świerzbowcom (3), czwarta — prób terapii pierwszych przypadków nużycy bydła (4).

Temat niniejszej pracy, podobnie jak pierwszej (5), uwzględnia leczenie nużycy u psów oraz próby leczenia świerzbu u kotów. Podstawowym założeniem terapii było tym razem zbadanie działania olejowych i alkoholowych innych związków fosforoorganicznych produkcji krajowej, a mianowicie fosforanów z grupy pochodnych chlorfeninfosu (IPO-62, IPO-63, Z-110) oraz ocena skuteczności i przydatności tych preparatów dla potrzeb lecznictwa weterynaryjnego. Badania nad przydatnością pochodnych chlorfeninfosu przeprowadzono w latach 1973—74. Większość prób wykonana była w Klinice Chorób Wewnętrznych.

Materiał i metody

Badaniom poddano 46 psów i 12 kotów. Psy były różnej płci, rasy (sznauce, owczarek, seter irlandzki, dog, bekser, jamnik, wyżeł, ratlerek, pekińczyk, pudel, mieszańce) i wieku. Wiek zwierząt wahał się od 1,5 miesiąca do 2 lat. Większość (91%) stanowiły zwierzęta młode (1,5—12 miesięcy).

U psów opadniętych nużycą mikroskopowo rozpoznano obecność nużeńca psiego (*Demodex canis*). Objawy kliniczne wyrażały się różnymi zmianami skórnymi. U jednej połowy zwierząt przy nieznacznych zmianach obserwowano niewielkie wyłysienia skóry, w pierwszym rzędzie na głowie (dookoła oczu, okolica nosa, uszu), a u drugiej — z bardziej rozprzestrzenioną nużycą stwierdzano poza tym wyłysienia i na innych częściach ciała (przednie kończyny, przedpiersie, boki klatki piersiowej, zewnętrzna strona uda) połączone z zaczerwienieniem, zgrubieniem skóry oraz występowaniem krost.

U kotów, w wyniku zarażenia świerzbowcem kocim, zmiany chorobowe dotyczyły głowy (okolica i nasada uszu, zewnętrzne przewody słuchowe, grzbiet nosa). Zgrubiałą skórę pokrywały często grube strupy. W zeskrobinach skóry rozpoznano świerzbowca kociego (*Notoedres cati*).

W celach leczniczych u psów (tab. 1) stosowano preparaty w stężeniach 8%, rzadziej 5%. 8% olejowe roztwory sporządzano z 25% fosforanów emulgujących IPO-62 (Ipofos, Ipowet), IPO-63 i Z-110, nadto z 40% insektycydów emulgujących IPO-62 i Z-110 oraz 86,5% preparatu technicznego IPO-62, a 5% — z 25% IPO-63.

Tab. 1. Dane dotyczące psów leczonych pochodnymi chlorfeninfosu

Nazwa i forma preparatu	Pierwsza kuracja				Młona kuracja				
	Jłosc zwierząt	Jłosc nacieran i dni między zabiegami	Wynik leczenia		Nazwa i forma preparatu	Jłosc zwierząt	Jłosc nacieran	Wynik leczenia	
		Jłosc zwierząt nyleczonych	Jłosc zwierząt nie nyleczonych	Jłosc zwierząt nyleczonych				Jłosc zwierząt nie nyleczonych	
JPO-62 (8% olejowa)	25	2-7 (2-3)	17	8	JPO-62 (8% olejowa)	5	2-3	7	—
JPO-62 (5% alkoholowa)	3	3-4 (2-3)	3	—	JPO-63 (5% alkoholowa)	2	3	—	—
JPO-63 (8% olejowa)	7	3-6 (3)	4	3	JPO-63 (8% olejowa)	2	3	1	2
JPO-63 (5% olejowa)	1	10 (3)	1	—	JPO-63 (5% alkoholowa)	1	6	—	—
JPO-63 (5% alkoholowa)	4	4-12 (2-3)	2	2	JPO-63 (5% olejowa)	1	5	2	—
Z-110 (8% olejowa)	5	6-10 (2-3)	—	5	JPO-62 (8% olejowa)	1	5	—	—

Natomiast 5% alkoholowe roztwory IPO-62 i IPO-63 były gotowymi preparatami, przygotowanymi do użytku przez Instytut Przemysłu Organicznego w Warszawie. U kotów używano przede wszystkim 5% olejowych pochodnych chlorfenwinfosu, pochodzących z rozcieńczenia 25% IPO-62, IPO-63 i 40% Z-100, i w jednym przypadku — 8% insektycydu IPO-62.

Leczenie nużycy psów 8% preparatami IPO-62 i IPO-63, w odróżnieniu od 8% Z-110, polegało przeważnie na 3—4 krotnym ich wcieraniu w zmienioną chorobowo skórę, z przerwami 2—3 dni. Preparat Z-110 wcierano 6—10 razy, w odstępach również 2—3 dni. 5% alkoholowy preparat IPO-62 stosowano w ten sam sposób co 8%, a 5% alkoholowy i olejowy insektycydu IPO-63 powtarzano wielokrotnie (4—12 razy). Nadto u jednego psa, z wysycieniem prawie całego ciała, stosowano iniekcje domięśniowe 20% olejowego preparatu IPO-63. Lek w ilości 0,8 ml zadawano dwukrotnie przez pięć dni, z przerwą dwóch tygodni.

U kotów ze świerzbem wykonane było wcieranie 5% insektycydów IPO-62 i IPO-63 2—3-krotnie, z przerwami 2—3 dni; 5% preparat Z-110 stosowano 1—3 razy, co trzy dni i raz co tydzień.

O mówienie wyników

U psów z objawami klinicznymi nużycy najlepsze wyniki leczenia otrzymano w wyniku stosowania insektycydu IPO-62, a najsłabsze lub żadne po Z-110.

U 17 (68%) zwierząt, spośród 25 leczonych 8% preparatem IPO-62, zmiany całkowicie ustąpiły po jednorazowej kuracji (3—4 wcierania), a u 7 — po drugiej. Ponadto jeden pies z powodu rozległych i sączących się zmian (głowa, przednia część ciała, przednie kończyny) był prawdopodobnie po pierwszej kuracji uśpiony, gdyż właściciel nie zgłosił się do kontroli. Słabsze efekty uzyskano po preparacie alkoholowym. Niemniej i u tych zwierząt (3) nastąpiło wyleczenie i normalny odrost włosa.

Preparat IPO-63, w porównaniu z IPO-62, odznaczał się słabszym działaniem. U 5 psów, na 12 leczonych 5% i 8% roztworami olejowymi lub alkoholowym, zaistniała konieczność dalszego wcierania leku. Brak było pozytywnych wyników u dwóch psów po wtórnej kuracji (w trzeciej zastosowano Biodylon) i u psa po iniekcjach domięśniowych preparatu w dawce 20 mg substancji aktywnej na kg ciężaru ciała.

8-procentowy preparat Z-110 dał w dwóch tylko przypadkach, na 5 psów, niewielką poprawę. W pozostałych przypadkach zmiany były w niezmiennym stanie, względnie powiększały się.

Skuteczność leczenia 12 przypadków świerzbu kociego, pominiawszy prawie wszystkie zwierzęta leczone preparatem Z-110, była na ogół dobra.

Na podstawie powyższych wyników można stwierdzić, że u psów najskuteczniejszym fosforanem w leczeniu nużycy był 8% preparat IPO-62. Insektycyd IPO-63, o tym samym stężeniu działał słabiej, gdyż całkowite wyleczenie wymagało dodatkowych zabiegów. Trzeci preparat (Z-110) nie wykazał właściwości leczniczych. Roztwory (5%) alkoholowe, w zesta-

wieniu z 8% insektycydami IPO-62 i IPO-63, były słabiej działającymi lekami, poza tym preparatami powodującymi nadmierne łuszczenie się naskórka.

U kotów do zwalczania świerzbu stosować można, z dobrym wynikiem, 5-procentowe preparaty IPO-62 i IPO-63.

Dodać jeszcze należy, że pozytywne wyniki leczenia nużycy i świerzbu w dużej mierze zależą nie tylko od preparatu i jego stężenia, lecz również i od stopnia rozprzestrzenienia zmian skórnych i trwania procesu chorobowego. W niewielkich i nie zadawnionych ogniskach zapalnych jednorazowa kuracja dawała prawie z reguły pełne wyniki. W przypadkach natomiast zbyt rozległego i przewlekłego zapalenia skóry połączonego niekiedy z silnym zgrubieniem naskórka, leczenie wymagało dalszych zabiegów.

W rozważaniach zwrócić należy uwagę na możliwości pewnych komplikacji, mogących wystąpić u zwierząt w wyniku stosowania pochodnych chlorfenwinfosu. Na przykład u jednego psa po 2-krotnym stosowaniu 8% preparatu IPO-62 pojawiły się w miejscu smarowania pęcherze z wysiękiem zapalnym. Leczenie zmieniono. Również u kota, z bardzo zaawansowanymi zmianami, po czwartym smarowaniu 5% preparatem IPO-62, wystąpiły objawy zatrucia (drgawki epileptoidalne, intensywne wymioty, silne osłabienie, trudności w chodzeniu). Objawy te ustąpiły po podaniu glukozy 20% oraz witaminy C i B₁ forte z płynem fizjologicznym.

Podsumowując stwierdzić należy przydatność 8% insektycydów IPO-62 i IPO-63 do leczenia nużycy u psów oraz 5% olejowych roztworów tychże preparatów do zwalczania świerzbu kotów.

Piśmiennictwo

1. Patyk S.: Medycyna Wet. 30, 337, 1974.
2. Patyk S.: Medycyna Wet. 30, 390, 1974.
3. Patyk S.: Medycyna Wet. 30, 465, 1974.
4. Patyk S., Kliszewski W.: Medycyna Wet. 30, 682, 1974.
5. Koprowski J., Patyk S.: Medycyna Wet. 21, 10, 1965.

Adres autora: doc. dr habil. Stanisław Patyk, ul. H. Sawkickiej 5 m 3, 50-362 Wrocław.

TZIPORI S., SPRADBROW P. B.: Wpływ wirusa gorączki przelotnej na płody krów. (The effect of bovine ephemeral fever virus on the bovine foetus). Aust. vet. J. 51, 64—66, 1975 (2).

Wykazano, że jałówki ciężarne zakażone w 3, 4, 5 i 7 miesiącu ciąży wirusem gorączki przelotnej dają zdrowe potomstwo. U ciężarnych jałówek objawy chorobowe występowały 6—10 dnia po zakażeniu. W badaniach przeprowadzonych na płodach od krów uodpornionych, zakażonych in utero wirusem nie stwierdzano obecności wirusa we krwi i śledzionie w 4 tygodniu po zakażeniu. Zakażenie płodów nie wpływało również na przebieg ciąży i porody, ponieważ wszystkie ciężarne jałówki, których płody zakażono urodziły zdrowe cielęta. W surowicy jednego cielęcia zakażonego 160 dnia życia płodowego miano swoistych przeciwciał dla wirusa gorączki przelotnej było bardzo wysokie. U pozostałych płodów zakażonych między 52—157 dniem życia płodowego nie stwierdzono po urodzeniu przeciwciał zobojętniających wirus.

Z. G.